

ВИТОКИ ТА НАСЛІДКИ ЦІЛЕСПРЯМОВАНОГО ЗАНЕПАДУ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ КРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

*Гармаш С.В., ст..викладач
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»*

Виклики сьогодення вносять свої корективи і в розвиток системи вищої освіти країни. Протягом років незалежності в Україні відбувається цілеспрямований розвал вищої школи через негласне заохочення впровадження в навчальних закладах політики непотизму, яка за Конвенцією ООН визнана різновидом корупції [1]; через збільшення у разі бюрократичних процедур, рекламування штучних досягнень та виправдання своєї бурхливої бездіяльності, коли бюрократія в освітніх закладах вихолощує сам зміст навчання (поняття «стандартизація вищої школи» почало розмивати поняття «стандарт вищої школи»).

Повсюдно у навчальних закладах спостерігається тенденція перетворення династій у кланову систему перерозподілу ресурсів та задоволення персональних кишенькових преференцій заради власного збагачення. Мова вже не йде про якість освіти. «... у такій системі відносин професіоналізм та порядність вже не є ключовими орієнтирами» [2, с. 76]. Потрапивши на керівні посади різних рівнів, моральні та інтелектуальні «деграданти від науки» намагаються створити комфортне для себе середовище із собі подібних осіб. Кругова порука стає звичайним явищем в закладах освіти, відбувається оцінювання та відбір кадрового потенціалу за принципом «свій-чужий».

Цей внутрішній деструктивний тренд є похідним від зовнішніх змін, які відбуваються поза системою вищої школи. «У такій ситуації слід наголосити на занепаді системи освіти України, який відбувається десятиліттями, а цілеспрямоване деструктивне «реформування» самої системи має на меті не стільки скорочення витрат на її функціонування та поступовий занепад, скільки насадження молоді «кліпового мислення», далекого від критичного аналізу (дуже зручно маніпулювати такою свідомістю у власних інтересах)» [3, с. 362]. А це вже стосується майбутнього країни, можливості протидії руйнівному впливу зовні.

Література:

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Стратегія планування антикорупційних захисних заходів при проведенні великих публічних заходів. URL :

https://www.unodc.org/documents/corruption/Publications/2013/13-86210_Ebook.pdf (дата звернення 13.10.2024)

2. Гармаш С. В. Професійна некомпетентність як основна проблема українського суспільства в умовах системної штучної кризи. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : наук. вид. : тези доп. 28-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2020, [28-30 жовтня 2020 р.] : у 5 ч. Ч. 3 / ред. Є. І. Сокол. Харків : Планета-Прінт, 2020. С. 76.*

3. Garmash S. Features of the educational process in Ukraine in modern conditions (problems, comparisons, prospects). *Science, innovations and education: problems and prospects : proc. of 12-th Intern. Sci. and Practic. Conf., 28-30 June 2022 / ed. M. L. Komarytskyu ; CPN Publishing Group. Electronic text data. Tokyo, 2022. P. 361-367.*